

การศึกษาคุณลักษณะนักศึกษาตามคุณค่าพระวรสาร วิทยาลัยเซนต์หลุยส์

THE STUDY OF THE GOSPEL VALUES CHARACTERISTIC AMONG THE STUDENTS, SAINT LOUIS COLLEGE

สุวรรณี ละออปักษิณ¹ มยุรา นพพรพันธุ์² และอัชฌา ชื่นบุญ³

Suwannee Laoopugsin¹ Mayura Noppornpan² and Athcha Chuenboon³

^{1,2}คณะพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยเซนต์หลุยส์ ³สำนักวิชาศึกษาทั่วไป วิทยาลัยเซนต์หลุยส์

^{1,2}Faculty of Nursing, Saint Louis College

³School of General Education, Saint Louis College

บทคัดย่อ

การวิจัยเชิงพรรณนานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับคุณลักษณะนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ตามคุณค่าพระวรสาร วิทยาลัยเซนต์หลุยส์ 2) เปรียบเทียบคุณลักษณะนักศึกษาตามคุณค่าพระวรสาร จำแนกตามชั้นปี กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะพยาบาลศาสตร์ ปีการศึกษา 2559 ชั้นปีที่ 1-4 จำนวน 483 คน และปีการศึกษา 2560 ชั้นปีที่ 1 จำนวน 139 คน รวม 622 คน เก็บรวบรวมด้วยแบบสอบถาม มาตราประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 105 ข้อ 21 ด้าน เก็บข้อมูลในช่วงปลายของการสอบปลายภาค วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติพรรณนา และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ผลการวิจัยพบว่า 1) คุณลักษณะนักศึกษาตามคุณค่าพระวรสาร อยู่ในระดับค่อนข้างสูง ($\bar{X} = 4.06$) โดยด้านความกตัญญู ความหวัง และการงาน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และด้านความพอเพียง การไตร่ตรอง และความยุติธรรม มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด 2) ชั้นปีแตกต่างกันคุณลักษณะนักศึกษาตามคุณค่าพระวรสาร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นักศึกษาชั้นปีที่สูงขึ้นจะมีค่าคะแนนเฉลี่ยคุณลักษณะตามคุณค่าพระวรสารลดลง ข้อเสนอแนะการวิจัย 1) จัดกลุ่มคุณค่าพระวรสาร 21 ด้าน เป็น 4 กลุ่มใหญ่ 2) การสะท้อนบทเรียน ภายหลังการเข้าร่วมกิจกรรม เพื่อสร้างความเข้าใจและซาบซึ้งแก่นักศึกษา 3) ควรมีการบูรณาการคุณลักษณะคุณค่าพระวรสารตามหลักคำสอนศาสนาทั้งคริสต์ พุทธ และอิสลาม เพื่อให้นักศึกษาเข้าถึงแนวคิดคุณค่าพระวรสารทั้ง 21 ด้าน ตามพื้นฐานศาสนาของแต่ละคน

คำสำคัญ: คุณลักษณะนักศึกษา คุณค่าพระวรสาร

Abstract

The objectives of this descriptive research aimed to 1) study the level of the gospel values characteristics of nursing students 2) compare the gospel values characteristics among the students in year 1, 2, 3, 4 and newly graduate students of Saint Louis College. The target groups were the nursing student in year 1-4 from academic year 2016, (483 students) and the 139-year 1 students from academic year 2017, 622 students in total. The research tool was 5 level answer questionnaires to evaluate the gospel values characteristic in 21 aspects through 105 questions. Data collection was done during the last hour of the year end exam. Descriptive statistic and one way ANOVA were used for data analysis. The result of research showed that: 1) the student characteristic were in pretty high level ($\bar{X} = 4.06$). The three highest rank characteristics were gratitude, hope and work whereas the simplicity, reflection, and justice characteristic were the three lowest rank characteristic. 2) Students in different year were .01 statistically difference in the gospel values characteristic and the higher year of students, the gospel values characteristic reduce. Suggestion were: 1) Grouping the 21 aspects of the gospel values into 4 main groups, 2) The college must have a challenging approach to organizing the curriculum and extra curriculum activities. Reflections activity was needed to make understanding and appreciation to the students. 3) It should integrate the gospel values among Christianity Buddhist and Islam, so that students can access the 21 gospel value-based concepts of each person.

Keywords: Gospel Values, Student characteristic

บทนำ

สถาบันการศึกษาคาทอลิกเป็นสถาบันการศึกษาภายใต้องค์กรมิสซังคาทอลิกที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และจิตวิญญาณ โดยมีแนวทางการจัดการศึกษา 4 ประการหลัก ได้แก่ 1) การสนับสนุนบรรยากาศของการศึกษา 2) การพัฒนาความเป็นมนุษย์ของผู้เรียนเป็นรายบุคคล 3) การบูรณาการวัฒนธรรม ความเชื่อและชีวิต และ 4) การบูรณาการคุณค่าพระวรสาร โดยที่พระศาสนจักรออกสมณสาส์นหรือเอกสารเกี่ยวกับการจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี ค.ศ. 1965 เพื่อเป็นแนวทางการจัดการศึกษาในสถาบันการศึกษาคาทอลิกรวมถึงวิทยาลัยเซนต์หลุยส์ด้วยการจัดการศึกษาของวิทยาลัยเซนต์หลุยส์กำหนดปรัชญาการศึกษาว่า “เมตตากรุณาอยู่ที่ใด พระเจ้าสถิตที่นั่น”

มุ่งให้นักศึกษาแสดงอัตลักษณ์คือ “ความรู้ดี มีความรัก และเมตตา เคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์” และมีคุณลักษณะโดดเด่นคือ ดำรงตนตามคุณธรรม 12 ประการ ศรัทธาต่อวิชาชีพ มีจิตสาธารณะและเป็นพลเมืองดี (Saint Louis College, 2017) ต่อมาในปีศักดิ์สิทธิ์ พ.ศ. 2558 พระสังฆราช วีระ อาภรณ์รัตน์ โดยโป๊ปฟรังซิสได้ประกาศโอองการพระพักตร์แห่งเมตตาธรรม (Misericordiae Vultus) เกี่ยวกับปีศักดิ์สิทธิ์เป็นสมณโอองการปีศักดิ์สิทธิ์แห่งเมตตาธรรม (Thongpaiyaphum, 2014) วิทยาลัยฯ จึงได้ทบทวนการจัดการศึกษาคาทอลิก และริเริ่มให้มีการบูรณาการคุณค่าพระวรสาร ซึ่งมีความจำเป็นที่จะสร้างความบริบูรณ์ให้กับการศึกษาคาทอลิก จึงได้มีการริเริ่มจัดการศึกษาโดยมีคุณค่าพระวรสารเป็นเป้าหมายการจัดการศึกษาด้วย นอกเหนือจากคุณธรรม

12 ประการ ซึ่งมีความเหลื่อมซ้อนอยู่ในพระวรสาร

สำหรับกระบวนการจัดการเรียนการสอนวิทยาลัยฯ กำหนดให้นักศึกษาทุกคนต้องเรียนวิชาจริยธรรมแบบไม่มีเครดิตภาคการศึกษาละ 15 ชั่วโมง รับผิดชอบวิชา โดยคณะสงฆ์และมาเซอร์ ซึ่งวิทยาลัยฯ ให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษาในส่วนนี้อย่างมาก เพราะเป็นส่วนที่สนับสนุนการจัดการศึกษาพยาบาลที่ต้องการบูรณาการผลลัพธ์แก่นักศึกษาทั้งในส่วนความรู้รวมทั้งทักษะการปฏิบัติ (hard science) และส่วนที่เน้นความพิถีพิถันและความอ่อนไหวต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ (soft science) ท่ามกลางบริบทสังคมที่มีค่านิยมเน้นวัตถุ การประเมินผลลัพธ์เป็นระยะจึงมีความจำเป็นต่อการจัดการศึกษาอย่างมาก เพราะจะสามารถสะท้อนให้กับวิทยาลัยฯ ได้หล่อหลอมให้นักศึกษาพยาบาลศาสตร์ มีคุณลักษณะของนักศึกษาคาทอลิกตามคุณค่าพระวรสาร มากน้อยเพียงใด โดยพิจารณาจากชั้นปีที่สูงขึ้นไปหรือ ศึกษาอยู่ในวิทยาลัยฯ เป็นเวลานานควรจะมีคุณลักษณะของนักศึกษาคาทอลิกตามคุณค่าพระวรสารสูงกว่า นักศึกษาชั้นปีอื่นๆ ซึ่งจะสะท้อนได้ว่าการจัดการเรียน การสอนของวิทยาลัยฯ เป็นไปตามอุดมการณ์หรือพันธกิจ ของสถาบันการศึกษาคาทอลิกอย่างแท้จริง

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาคุณลักษณะนักศึกษาตามคุณค่าพระวรสาร วิทยาลัยเซนต์หลุยส์
2. เพื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะนักศึกษาตามคุณค่าพระวรสาร วิทยาลัยเซนต์หลุยส์ จำแนกตามชั้นปี

สมมติฐานการวิจัย

ชั้นปีแตกต่างกันคุณลักษณะนักศึกษาตามคุณค่าพระวรสาร วิทยาลัยเซนต์หลุยส์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ทบทวนวรรณกรรม

1. แนวคิดเกี่ยวกับคุณค่าพระวรสาร 21 ประการ

ผ่านการรับรองคุณภาพจาก TCI (กลุ่มที่ 1) สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และเข้าสู่ฐานข้อมูล ASEAN Citation Index (ACI)

สำหรับอัตลักษณ์การศึกษาคาทอลิก (Thongpaiyaphum, 2016)

คุณค่าพระวรสารคือ คุณค่าที่พระเยซูสั่งสอน และเจริญชีวิตเป็นแบบอย่างแก่บรรดาสาธุศิษย์และประชาชน ดังที่มีบันทึกในพระคัมภีร์ “พระวรสาร” แปลว่า “ข่าวดี” คำว่า “ข่าวดี” หมายถึง ข่าวดีแห่งความรอดพ้นของมนุษย์ จากทุกข์ (อิสยาห์ 61:1) (ลูกา 4:16-18) (อิสยาห์ 35:4-6) (ลูกา 7:22) และข่าวดีแห่งความรักของพระเจ้าผู้รักมนุษย์ จนกระทั่งประทานพระบุตรของพระองค์มาบังเกิดเป็นมนุษย์เพื่อทำการกอบกู้มนุษย์ให้พ้นจากทุกข์ อัครธรรม์ต่างๆ (ยอห์น 3:16)

1. ความเชื่อศรัทธา (Faith) ความเชื่อศรัทธา หมายถึง ความเชื่อศรัทธาในพระเจ้า (มาระโก 11:22) ความเชื่อในความเป็นจริงที่อยู่เหนือสิ่งที่เราจำเป็นต้องมองเห็น ความเชื่อในความเป็นจริงของจิตวิญญาณ และในมิติทางศาสนาของชีวิต พระเยซูสอนว่า หากเรามีความเชื่อศรัทธา อัครธรรม์จะเกิดขึ้นในชีวิตของเรา (ลูกา 17:19) (มัทธิว 11:23) หากเรามีความเชื่อศรัทธา เราจะได้รับ ความรอดพ้นจากบาป (มาระโก 2:5) และทุกข์ (ลูกา 7:50) เราต้องมีความเชื่อศรัทธาเมื่อเราภาวนา (มาระโก 11:24) และเมื่อเราอยู่ในวิกฤต (มาระโก 4:39-40) ความเชื่อศรัทธาเป็นพื้นฐานของคุณค่าพระวรสารอื่นๆ ทั้งหมด

2. ความจริง (Truth) คือ “หนทาง ความจริง และชีวิต” (ยอห์น 14:6) ความจริงทำให้เราเป็นไท (ยอห์น 8:32)

3. การไตร่ตรอง / ภาวนา (Reflection / Prayer) พระเยซูสอนให้รู้คุณค่าความสงบ (ลูกา 4:42) หาความหมายที่ลึกซึ้งของปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นในชีวิต (ลูกา 12:27; 2:51) การไตร่ตรองนำไปสู่การเข้าใจ (มัทธิว 13:23) ยอมรับ และปฏิบัติคุณค่าจนเกิดผลมากมาย (มาระโก 4:20)

4. มโนธรรม / วิจารณ์ญาณ / ความกล้าหาญเชิงศีลธรรม (Conscience / Discernment / Moral Courage) เราทุกคนต้องมีความกล้าหาญ เด็ดเดี่ยว

ในการรักษาศีลธรรม (มัทธิว 5:30; 18:8) มีมโนธรรมเที่ยงตรง วิจารณ์ญาณแยกแยะชั่วดี รู้จักตัดสินใจเลือกทางแห่งความดีงาม และยึดมั่นในทางแห่งความดี (ลูกา 18:8) แม้นในสถานการณ์ที่เราถูกคุกคาม (มัทธิว 5:10; 24:10, 12-13)

5. อิสราภาพ (Freedom) พระเยซูสอนว่า “ความจริงทำให้เราเป็นอิสระ” (ยอห์น 8:32) ปฏิบัติหน้าที่ของเราด้วยความเชื่อมั่น ด้วยความรัก มิใช่ด้วยความกลัว (ยอห์น 14:27) (ลูกา 5:10)

6. ความยินดี (Joy) ความยินดีเป็นผลของประสบการณ์การสัมผัสความรักของพระเจ้า (ยอห์น 16:22) ให้เรามีใจเบิกบานอยู่เสมอ (ลูกา 10:20) ไม่มีสิ่งใดทำให้เราหวั่นไหว หรือหวาดกลัว (ยอห์น 14:1) เพราะพระเจ้ารักเรา (ลูกา 12:7) (ยอห์น 17:13)

7. ความเคารพ / ศักดิ์ศรี (Respect / Dignity) ชีวิตมนุษย์มีความศักดิ์สิทธิ์ พระเยซูสอนให้เราเคารพศักดิ์ศรีของตนเอง และของกันและกัน เราแต่ละคนมีค่ามากในสายพระเนตรของพระเจ้า (มัทธิว 10:29-31; 18:10)

8. ความสุภาพถ่อมตน (Humility) คำสอนหลักที่พระเยซูเน้นย้ำบ่อยครั้งคือ ผู้ใดถ่อมตัวลง ผู้นั้นจะได้รับยกย่องให้สูงขึ้น (ลูกา 14:11) ผู้ใดมีใจสุภาพอ่อนโยน ผู้นั้นย่อมเป็นสุข (มัทธิว 5:5) ผู้ใดมีใจสุภาพเหมือนเด็กเล็กๆ ผู้นั้นจะเป็นผู้ยิ่งใหญ่ที่สุดในพระอาณาจักรสวรรค์ (มัทธิว 18:4)

9. ความซื่อตรง (Honesty) พระเยซูคาดหวังให้เราเป็น “มนุษย์ใหม่” (ยอห์น 1:13) มนุษย์ที่ซื่อตรง (มัทธิว 5:37) ชอบธรรม (ยอห์น 1:47) ประพฤติชอบในสายพระเนตรของพระเจ้า (ลูกา 16:15) ดำรงตนอยู่ในศีลธรรม ไม่หน้าซื่อใจคด (มัทธิว 23:13-15) ไม่คดโกงหรือเบียดเบียนผู้อื่น (มัทธิว 15:8; 23:13-15) ผู้ซื่อตรงต้องเริ่มจากการซื่อสัตย์ ในสิ่งเล็กน้อย (ลูกา 16:10)

10. ความเรียบง่าย / ความพอเพียง (Simplicity / Sufficiency) พระเยซูเจริญชีวิตที่เรียบง่าย (ลูกา 18:16) พระองค์สอนเราไม่ให้กังวลใจในเครื่องแต่งกาย

ในอาหารการกิน เพราะพระเจ้าดูแลชีวิตของเราทุกคน (ลูกา 12:24-27) (มัทธิว 6:32)

11. ความรัก (Love) ความรักเป็นคุณค่าที่สำคัญที่สุด เป็นจุดมุ่งหมายที่คุณค่าพระวรสารอื่นๆ ทั้งหมดนำไปสู่ความรักที่เอาชนะอารมณ์ความรู้สึกของตนจนกระทั่งสามารถรักแม้แต่คนที่ป็นอริกับเรา (มัทธิว 5:43-45) หลักปฏิบัติพื้นฐานของการแสดงความรัก คือ “ปฏิบัติต่อผู้อื่น ดังที่เราอยากให้ผู้อื่นปฏิบัติต่อเรา” (มัทธิว 22:39)

12. เมตตา (Compassion) พระเยซูเมตตาต่อทุกคน (มัทธิว 20:34) ร่วมทุกข์กับคนที่มีทุกข์ เข้าถึงความรู้สึกและความต้องการของผู้อื่น (ยอห์น 11:33)

13. ความกตัญญูรู้คุณ (Gratitude) คือ ทุกคนต้องกตัญญูรู้คุณต่อพระเจ้า และต่อทุกคนที่มีบุญคุณต่อเรา (ลูกา 2:51)

14. การงาน / หน้าที่ (Work / Duty) การทำงานเป็นการถวายเกียรติแด่พระเจ้า (มัทธิว 5:16) (ยอห์น 15:8; 17:4) “จงทำงานหนักเพื่อเข้าประตูแคบสู่พระราชัยสวรรค์” (ลูกา 13:24)

15. การรับใช้ (Service) พระเยซูผู้เป็นพระเจ้ายังรับใช้พวกเขา (ยอห์น 13:14) ดังนั้น พวกเขาต้องรับใช้ผู้อื่นเช่นเดียวกัน (ลูกา 22:26)

16. ความยุติธรรม (Justice) ทุกคนต้องแสวงหาความยุติธรรมให้กับผู้อื่นก่อนให้กับตนเอง (ยอห์น 8:7) เปิดใจกว้างต่อความต้องการของผู้อื่น (ลูกา 18:3) โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ที่ด้อยกว่าเรา (ลูกา 16:19-21)

17. สันติ / การคืนดี (Peace / Reconciliation) พระเยซูทรงมอบสันติของพระองค์แก่เรา (ยอห์น 14:27) สันติเป็นผลมาจากความยุติธรรม เราสามารถนำสันติสู่สังคมที่เราอยู่โดยมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันและกัน (ลูกา 10:6) (มัทธิว 5:9) มีใจที่ปล่อยวาง หลุดพ้นจากความวุ่นใจ หลีกเลียงความรุนแรงทุกชนิด เมื่อมีความขัดแย้ง ต้องพร้อมที่จะคืนดีเสมอ (มัทธิว 5:24) การคืนดีเป็นผลจากการเคารพซึ่งกันและกัน

ในองค์ประกอบนี้ ทางคริสต์ศาสนาได้แสดงให้เห็นถึงทศวรรษเห็นถึงความสำคัญ โดยพระสันตะปาปาจอห์นปอล ที่ 6 ทรงประกาศวันที่ 1 มกราคมของทุกปีเป็นวัน “สันติสากล” มีการออกสารวันสันติสากล ตั้งแต่ปี 2511 เป็นฉบับแรก จนถึงปัจจุบัน

18. อภัย (Forgiveness) พระเยซูสอนศิษย์ให้ภาวนาต่อพระบิดาเสมอๆ ว่า “โปรดอภัยแก่ข้าพเจ้าเหมือนที่ข้าพเจ้าอภัยให้ผู้อื่นที่ทำผิดต่อข้าพเจ้า” (ลูกา 11:3-4) การรู้จักให้อภัยผู้อื่นเกิดขึ้นได้เมื่อเรารู้จักเอาชนะความโกรธเคือง ความอาฆาตมาดร้ายทุกชนิด (มัทธิว 5:22) การให้อภัยของเราต้องไม่มีขอบเขตเหมือนที่พระเจ้าให้อภัยแก่เราอย่างไม่มีขอบเขต (ลูกา 17:4)

19. ความเป็นหนึ่ง / ความเป็นชุมชน (Unity / Community) มนุษย์ทุกคนเป็นพี่น้องกัน ทุกคนมีพระเจ้าเป็นพระบิดาองค์เดียวกัน (มัทธิว 6:9) (ยอห์น 10:30) มนุษย์จึงต้องสร้างสังคมให้น่าอยู่ ความเป็นพี่เป็นน้องกัน (มาระโก 3:35) ไม่ว่าจะอยู่ในหน่วยใดของสังคม ต้องแสดงความเป็นเจ้าของ มีส่วนร่วมในชีวิตของชุมชนนั้นๆ (ยอห์น 13:35)

20. การพิศเพ่งสิ่งสร้าง / รักษาธรรมชาติ (Wonder / Conservation) พระเยซูสอนให้เรามองดูความสวยงามของธรรมชาติ (ลูกา 10:20) มองเห็นความน่าพิศวงของธรรมชาติที่ถูกสร้างมาเพื่อให้นักบุญเอาใจใส่ดูแล (มัทธิว 11:27) เราจึงต้องหวงแหนธรรมชาติ อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม พืชพันธุ์โลกของเราให้อนุชนรุ่นหลัง

ผู้วิจัยสรุปว่า ในองค์ประกอบที่ 16 ถึง 20 มีความสัมพันธ์กันคือ องค์ประกอบที่ 17 เป็นแกนกลาง แต่องค์ประกอบนี้ต้องอาศัยองค์ประกอบที่ 16 และ 18-20 กล่าวคือ “สันติภาพ: ผลพวงของวัฒนธรรม ความเป็นปึกแผ่น หนึ่งเดียวกัน ความรักเมตตาและความเห็นอกเห็นใจกัน” (สารสันติภาพครั้งที่ 16 วันที่ 1 มกราคม 2553) มีคำกล่าวหลายแห่งที่เกี่ยวกับเรื่องนี้ “ยุคสมัยของเรานี้มีความสำคัญเพิ่มมากขึ้นว่า สันติภาพของโลกถูกคุกคามและโดยการขาดความเคารพที่เหมาะสมต่อธรรมชาติ” (สารสันติภาพครั้งที่ 16 วันที่

1 มกราคม 2553) “ไม่มีสันติภาพ หากปราศจากความยุติธรรม และจะไม่มีความยุติธรรมหากปราศจากการให้อภัย” (สารสันติภาพครั้งที่ 2 วันที่ 1 มกราคม 2545) และยังรวมถึงองค์ประกอบที่ 7 การเคารพ / ศักดิ์ศรี ความเป็นมนุษย์ “พึงเคารพสิทธิมนุษยชน เป็นเคล็ดลับแห่งสันติภาพที่แท้จริง” การยอมรับศักดิ์ศรีเป็นพื้นฐานของเสรีภาพ ความยุติธรรม และสันติภาพโลก (สารสันติภาพครั้งที่ 2 วันที่ 1 มกราคม 2542)

21. ความหวัง (Hope) ความหวังทำให้เรามีความอดทน พากเพียร มั่นคงในความคิดทำให้เราคิดบวก มองโลกในแง่ดี (ลูกา 6:35) (มัทธิว 12:21) เป็นแรงบันดาลใจให้เรายึดมั่นในคุณค่าพระวรสารอื่นๆ ทั้งหมด

2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง งานวิจัยที่สืบค้นมานี้ ช่วยให้เข้าใจเนื้อหาสากลในคุณค่าพระวรสารทั้ง 21 ประการ ดังนี้

Sirimanont (2008) ได้ทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับความศรัทธาในพุทธศาสนา ว่ามีลักษณะเชื่อใน 1. พระพุทธเจ้าตรัสรู้จริง 2. บุญบาปมีจริง 3. ผลของบุญบาปมีจริง 4. บุญบาปที่ตนทำก็เป็นของตนจริง

Noppakao (2010) พัฒนาเครื่องมือประเมินความมีอิสรภาพ โดยแบ่งอิสรภาพเป็น 2 องค์ประกอบใหญ่คือ อิสรภาพจากการกระทำ และอิสรภาพทางความคิด และ 4 องค์ประกอบย่อยคือ อิสรภาพทางกาย ทางสังคม ทางอารมณ์ และทางปัญญา

Kalhasopha (2010) ศึกษาแนวคิดเรื่อง เมตตา ในศาสนาพุทธกับอรรถะหะมะฮ์ในศาสนาอิสลาม พบว่าอรรถะหะมะฮ์ในอิสลามไม่สามารถตั้งวางอยู่อย่างเดี่ยวๆ ได้ ต้องประกอบด้วยความอดทนเป็นฐานแล้วจะนำมาซึ่งการให้อภัย การหลีกเลี่ยงการใช้ความรุนแรง เช่นเดียวกับการนำเมตตาในศาสนาพุทธไปใช้ในชีวิตจริงคือ ก่อนจะกลายเป็นเมตตาต้องมีการคิดไปในทางที่ถูกที่ควรอย่างละเอียดตามเหตุปัจจัยคือ ความรู้สึกอยากช่วยให้ผู้อื่นพ้นทุกข์และเมตตาตามลำดับ

Khattithamkul (2010) การศึกษาความรักในพระพุทธศาสนา พบว่า ความรักในทางพระพุทธศาสนามีพื้นฐานมาจากโลภะ อันประกอบด้วยตัณหา 3 คือ กามตัณหา ภวตัณหา วิภวตัณหา และแบ่งความรักเป็น 3 ระดับคือ รักตนเอง รักผู้อื่น และรักแบบเมตตา 1) หลักธรรมที่เหมาะสมกับความรักในตนเอง การงานทั่วๆ ไป คือ ศีล 5 2) หลักธรรมที่เหมาะสมกับความรักผู้อื่น คือ ทิศา 6 ซึ่งเป็นหลักธรรมที่เกี่ยวกับการปฏิสัมพันธ์กันระหว่างบุคคลที่อยู่รอบๆ ตัวเรา เช่น มารดาบิดา บุตรภรรยา เป็นต้น 3) หลักธรรมที่นำ “เมตตา” ไปสู่เมตตาอัปมัญญา คือ พรหมวิหาร 4

Charoensri (2011) พบว่า การภาวนาเชิงพุทธตามแนวทางของติช นัท ฮันห์ ซึ่งเป็นการเรียนรู้ที่จะทำกิจวัตรต่างๆ ด้วยลมหายใจแห่งสติ มีการตระหนักรู้ในทุกขณะ ผีอกสติทุกข์ การกระทำ รวมทั้งการฝึกสติ 5 คือ การปกป้องชีวิต ความสุขอันแท้จริง ความรักที่แท้จริง วาจาแห่งความรักและการฟังอย่างลึกซึ้ง การบำรุงหล่อเลี้ยงและเยียวยา มีผลต่อการปรับตัวทางอารมณ์และการมองโลกในแง่ดี

Puenfoong (2013) การศึกษาการให้อภัยของนักเรียนวัยรุ่นในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดของเอนไรท์ โดยใช้แบบประเมินการให้อภัยของเอนไรท์ (The Enright Forgiveness Inventory-EFI) 3 องค์ประกอบคือ 1) ด้านความรู้สึกไม่โกรธ 2) ด้านความคิดที่ไม่คิดแก้แค้นเอาคืน 3) ด้านพฤติกรรมคือ ไม่ลงมือแก้แค้น ตอบโต้รวม 60 ข้อ

Damapong (2013) ศึกษาวิถีแห่งรักในคริสต์ศาสนา: ผลกระทบของดนตรีเพื่อการเยียวยาสังคม ผลการวิจัยได้ผลลัพธ์หลักคือ การถ่ายทอดหลักคำสอนเรื่องความรักในคริสต์ศาสนาโดยผ่านสื่อทางดนตรี สามารถเยียวยาจิตวิญญาณของมนุษย์และปัญหาความรักในสังคมไทย ช่วยยกระดับและจรรโลงจิตใจของผู้ฟังให้เต็มเปี่ยมไปด้วยความรักและเมตตาทั้งต่อตนเองและส่งผ่านไปยังผู้อื่น

Chutikan (2013) การศึกษาการให้อภัยในวัยรุ่น: กรณีศึกษาการให้ความช่วยเหลือด้วยการให้คำปรึกษา

เพื่อพัฒนาการให้อภัยสำหรับวัยรุ่นและวัยรุ่นหญิงที่ตั้งครรภ์ไม่พร้อม ผลการวิจัยชี้ว่า “ความคิดเชิงบวก” ที่เกิดจากการให้คำปรึกษา ช่วยให้อภัยวัยรุ่นมีการให้อภัยมากขึ้น

วิธีการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research)

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย เป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรี วิทยาลัยเซนต์หลุยส์ จำนวน 622 คน กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยเป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยเซนต์หลุยส์ ซึ่งได้มาจากการเลือกแบบเจาะจงคณะจำนวน 2 ปีการศึกษา คือ ปีการศึกษา 2560 ในนักศึกษาชั้นปีที่ 1 จำนวน 139 คน และนักศึกษาปีการศึกษา 2559 ชั้นปีที่ 1-4 จำนวน 139, 111, 112, และ 121 คน ตามลำดับ

การพิทักษ์สิทธิของกลุ่มตัวอย่าง

โครงการวิจัยนี้ได้ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการจริยธรรมเกี่ยวกับการวิจัยในมนุษย์ วิทยาลัยเซนต์หลุยส์ เลขที่จริยธรรม E.037/2560 ลงวันที่ 25 เมษายน 2560

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เป็นแบบสอบถามคุณลักษณะนักศึกษาตามคุณค่าพระวรสาร 21 ด้าน ด้านละ 5 ข้อ รวม 105 ข้อ มีลักษณะเป็นแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ จากมากที่สุด ไปน้อยที่สุด ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาโดยให้ผู้เชี่ยวชาญ 5 คนพิจารณา พบค่า IOC สูงกว่า 0.5 ทุกข้อ แต่ได้รับข้อเสนอให้ปรับภาษา 21 ข้อ และตรวจสอบความเที่ยงโดยการนำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับนักศึกษาคณะจิตวิทยา จำนวน 77 คน มีค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.77

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์คุณลักษณะนักศึกษาตามคุณค่าพระวรสาร วิทยาลัยเซนต์หลุยส์ ใช้ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อตอบวัตถุประสงค์การวิจัยข้อ 1
2. การวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะนักศึกษา

ตามคุณค่าพระวรสาร วิทยาลัยเซนต์หลุยส์ จำแนกตาม
ชั้นปี ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way
ANOVA) เพื่อตอบวัตถุประสงค์การวิจัยข้อ 2

ผลการวิจัย

นำเสนอผลการวิจัยเพื่อตอบตามวัตถุประสงค์การวิจัย
ดังนี้

วัตถุประสงค์การวิจัยข้อ 1

ศึกษาคุณลักษณะนักศึกษาวิทยาลัยเซนต์หลุยส์
ตามคุณค่าพระวรสารพบว่า ในภาพรวมคุณลักษณะ
นักศึกษาตามคุณค่าพระวรสารอยู่ในระดับค่อนข้างสูง
($\bar{X} = 4.06$) เมื่อจำแนกเป็นชั้นปีตามลำดับ ได้แก่ นักศึกษา
ชั้นปีที่ 1 ปีการศึกษา 2560 มีคุณลักษณะนักศึกษา
ตามคุณค่าพระวรสารในระดับสูง ($\bar{X} = 4.23$) สำหรับ
ชั้นปีที่ 1-4 ปีการศึกษา 2559 มีคุณลักษณะนักศึกษา
ตามคุณค่าพระวรสารในระดับค่อนข้างสูง เรียงตามลำดับ
คือ นักศึกษาชั้นปีที่ 1 ($\bar{X} = 4.12$) ชั้นปีที่ 2 ($\bar{X} = 4.05$)
ชั้นปีที่ 3 ($\bar{X} = 4.04$) และชั้นปีที่ 4 ($\bar{X} = 4.02$) ผลการ
วิเคราะห์แสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคุณลักษณะ
นักศึกษาตามคุณค่าพระวรสาร วิทยาลัยเซนต์หลุยส์
ในภาพรวม

ชั้นปี/ ปศ.	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ความหมาย
1/2560	139	4.23	0.27	สูง
1/2559	139	4.12	0.30	ค่อนข้างสูง
2/2559	111	4.05	0.34	ค่อนข้างสูง
3/2559	112	4.04	0.29	ค่อนข้างสูง
4/2559	121	4.02	0.45	ค่อนข้างสูง
เฉลี่ย	622	4.06	0.35	ค่อนข้างสูง

เมื่อวิเคราะห์คุณลักษณะนักศึกษาตามคุณค่า
พระวรสาร 21 ด้านในแต่ละชั้นปี เป็นดังนี้

นักศึกษาชั้นปีที่ 1 ปีการศึกษา 2560 พบคุณลักษณะ
นักศึกษาตามคุณค่าพระวรสารอยู่ในระดับสูง 12 ด้าน
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.24-4.79 ได้แก่ ด้านความกตัญญู
ความหวัง การงาน รักธรรมชาติ ความยินดี ความรัก
การรับใช้ ความศรัทธา การอภัย ความเป็นหนึ่ง ความ
ซื่อตรง และสันติ ตามลำดับ ที่เหลืออีก 9 ด้านอยู่ในระดับ
ค่อนข้างสูง ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.73-4.10 โดยคุณลักษณะ
ที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ด้านความยุติธรรม

นักศึกษาปีการศึกษา 2559 ชั้นปีที่ 1 พบคุณลักษณะ
นักศึกษาตามคุณค่าพระวรสารอยู่ในระดับสูง 8 ด้าน
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.22-4.59 ได้แก่ ด้านความหวัง
ความกตัญญู การงาน ความยินดี รักธรรมชาติ ความ
ศรัทธา ความเคารพ และการรับใช้ ตามลำดับ ที่เหลือ
อีก 12 ด้านอยู่ในระดับค่อนข้างสูงโดยมีค่าเฉลี่ยระหว่าง
3.42-4.20 โดยคุณลักษณะที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้าน
ความยุติธรรม

นักศึกษาชั้นปีที่ 2 พบคุณลักษณะนักศึกษาตาม
คุณค่าพระวรสารอยู่ในระดับสูง 5 ด้าน ค่าเฉลี่ยระหว่าง
4.31-4.53 ได้แก่ ด้านความกตัญญู ความหวัง ความยินดี
การงาน และรักธรรมชาติ ตามลำดับ และ 15 คุณลักษณะ
อยู่ในระดับค่อนข้างสูง ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.55-4.16 และ
มีหนึ่งคุณลักษณะคือ ความยุติธรรมมีระดับเฉลี่ยปานกลาง
(3.34)

นักศึกษาชั้นปีที่ 3 พบคุณลักษณะนักศึกษาตาม
คุณค่าพระวรสารอยู่ในระดับสูง 5 ด้าน ค่าเฉลี่ยระหว่าง
4.34-4.49 ได้แก่ ด้านความกตัญญู ความหวัง ความยินดี
การงาน และรักธรรมชาติ ตามลำดับ และ 15 คุณลักษณะ
อยู่ในระดับค่อนข้างสูง ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.73-4.14 โดยมี
ด้านความยุติธรรม อยู่ในระดับปานกลาง คะแนนเฉลี่ย
เท่ากับ 3.31

นักศึกษาชั้นปีที่ 4 พบคุณลักษณะนักศึกษาตาม
คุณค่าพระวรสารอยู่ในระดับสูง 4 ด้าน ค่าเฉลี่ยระหว่าง
4.28-4.60 ได้แก่ ด้านความกตัญญู ความยินดี ความหวัง

และการทำงาน ตามลำดับ ที่เหลืออีก 17 คุณลักษณะ
อยู่ในระดับค่อนข้างสูง ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.61-4.20
โดยคุณลักษณะด้านการไตร่ตรองมีคะแนนเฉลี่ยต่ำที่สุด
จากผลการวิจัยยังพบว่า 3 ลำดับคะแนนเฉลี่ยสูงสุด

ได้แก่ ด้านความกตัญญู ความหวัง และความยินดี
สำหรับ 3 ลำดับคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ความพอเพียง
การไตร่ตรอง และความยุติธรรม ดังแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคุณลักษณะนักศึกษาตามคุณค่าพระวรสาร วิทยาลัยเซนต์หลุยส์
จำแนกตามรายด้านของคุณลักษณะ และชั้นปีของนักศึกษา

คุณลักษณะ	ชั้นปีที่ 1/2560		ชั้นปีที่ 1/2559		ชั้นปีที่ 2/2559		ชั้นปีที่ 3/2559		ชั้นปีที่ 4/2559		รวม	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
ความศรัทธา	4.37	0.47	4.24	0.54	4.09	0.55	4.14	0.59	4.11	0.60	4.20	0.56
ความจริง	4.09	0.46	4.11	0.47	4.00	0.58	3.99	0.45	3.92	0.63	4.02	0.52
การไตร่ตรอง	3.74	0.59	3.80	0.60	3.55	0.67	3.73	0.64	3.61	0.71	3.69	0.64
มโนธรรม	3.96	0.42	4.05	0.49	4.00	0.43	3.90	0.39	3.95	0.56	3.98	0.46
อิสรภาพ	3.96	0.47	3.99	0.41	4.07	0.41	3.94	0.34	3.83	0.56	3.96	0.45
ความยินดี	4.44	0.44	4.45	0.47	4.42	0.56	4.37	0.51	4.38	0.63	4.41	0.52
ความเคารพ	3.97	0.36	4.22	0.46	4.16	0.51	4.12	0.46	4.11	0.58	4.12	0.48
ความสุภาพ	4.00	0.45	3.91	0.41	4.01	0.48	3.93	0.39	3.96	0.59	3.96	0.47
ความซื่อตรง	4.24	0.52	3.99	0.56	4.03	0.80	4.06	0.59	4.03	0.60	4.07	0.62
ความพอเพียง	3.96	0.57	3.84	0.55	3.62	0.65	3.74	0.55	3.61	0.67	3.76	0.61
ความรัก	4.44	0.43	4.20	0.42	4.07	0.52	4.05	0.46	4.09	0.57	4.18	0.50
ความเมตตา	4.10	0.48	3.92	0.45	3.95	0.51	3.91	0.45	3.81	0.59	3.94	0.51
ความกตัญญู	4.79	0.26	4.58	0.38	4.53	0.41	4.49	0.45	4.60	0.56	4.60	0.43
การทำงาน	4.57	0.37	4.46	0.43	4.32	0.56	4.37	0.43	4.28	0.59	4.41	0.49
การรับใช้	4.38	0.45	4.22	0.48	4.14	0.61	4.05	0.51	4.08	0.60	4.18	0.54
ความยุติธรรม	3.73	0.37	3.42	0.42	3.34	0.49	3.31	0.33	3.79	0.61	3.53	0.49
ความสันติ	4.24	0.48	4.01	0.45	3.95	0.61	4.01	0.50	3.75	0.68	4.00	0.57
การอภัย	4.33	0.49	3.93	0.42	3.88	0.47	3.86	0.44	3.87	0.59	3.98	0.52
ความเป็นหนึ่ง	4.27	0.52	4.12	0.52	4.04	0.69	4.09	0.58	4.14	0.65	4.14	0.59
รักษัธรรมชาติ	4.52	0.47	4.40	0.49	4.31	0.58	4.34	0.48	4.20	0.59	4.36	0.53
ความหวัง	4.73	0.33	4.59	0.38	4.51	0.50	4.47	0.45	4.36	0.61	4.54	0.47

วัตถุประสงค์การวิจัยข้อ 2

การเปรียบเทียบคุณลักษณะนักศึกษาตามคุณค่าพระวรสาร วิทยาลัยเซนต์หลุยส์พบว่า ชั้นปีแตกต่างกัน คุณลักษณะนักศึกษาตามคุณค่าพระวรสาร วิทยาลัยเซนต์หลุยส์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จำนวน 4 คู่ ได้แก่ นักศึกษาชั้นปีที่ 1/2560 กับชั้นปีที่ 1/2559, นักศึกษาชั้นปีที่ 1/2560 กับชั้นปีที่ 2/2559, นักศึกษาชั้นปีที่ 1/2560 กับชั้นปีที่ 3/2559 และนักศึกษาชั้นปีที่ 1/2560 กับชั้นปีที่ 4/2559 และอีก 1 คู่ คือ นักศึกษาชั้นปีที่ 1/2559 กับชั้นปีที่ 4/2559 มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ดังนั้น ผลการวิจัยสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ ผลการวิเคราะห์แสดงในตารางที่ 3 และ 4 ต่อไปนี้

ตารางที่ 3 ค่าสถิติการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยคุณลักษณะนักศึกษาตามคุณค่าพระวรสารในภาพรวม

กลุ่มเปรียบเทียบ	ผลรวมกำลังสอง	องศาอิสระ	ค่าเฉลี่ยกำลังสอง	ค่าเอฟ	ระดับนัยสำคัญ
ระหว่างกลุ่ม	3.80	4	.95	8.51	.01**
ภายในกลุ่ม	68.92	617	.11		
ผลรวม	72.73	621			

**p < .01

สรุปและอภิปรายผล

1. คุณลักษณะนักศึกษาตามคุณค่าพระวรสารของนักศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับค่อนข้างสูง โดยชั้นปีที่ 1/2560 อยู่ในระดับสูง ชั้นปีที่ 1-4/2559 อยู่ในระดับค่อนข้างสูงและลดลงเล็กน้อยตามลำดับชั้นปีที่สูงขึ้น เมื่อพิจารณาถึงคุณลักษณะรายด้านพบว่า สามอันดับแรกที่มีคะแนนสูงที่สุดเหมือนกันคือ ด้านความกตัญญู ความหวัง และการงาน สามารถอภิปรายได้ว่า การจัดการเรียนการสอนจริยธรรมจากการศึกษาชั้นพื้นฐานสู่ระดับอุดมศึกษามีความเชื่อมโยงกันและสามารถนำมาต่อยอดกันได้ ซึ่งหลักสูตรการศึกษาชั้นพื้นฐานตาม

ตารางที่ 4 ค่าสถิติการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยคุณลักษณะนักศึกษาตามคุณค่าพระวรสารรายคู่

ชั้น/ปศ.	ชั้นปีที่เปรียบเทียบ	ความแตกต่างของค่าเฉลี่ย	ความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน	ระดับนัยสำคัญ
1/2560	1/2559	0.11	0.04	0.01*
	2/2559	0.18	0.04	0.00*
	3/2559	0.19	0.04	0.00*
	4/2559	0.21	0.04	0.00*
1/2559	2/2559	0.07	0.04	0.10
	3/2559	0.08	0.04	0.07
	4/2559	0.10	0.04	0.02*
2/2559	3/2559	0.01	0.04	0.89
	4/2559	0.02	0.04	0.58
3/2559	4/2559	0.02	0.04	0.68

*p < .05, **p < .01

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 กำหนด “กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม” เป็น 5 สาระคือ 1) ศาสนา ศิลปกรรม จริยธรรม 2) หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม 3) เศรษฐศาสตร์ 4) ประวัติศาสตร์ และ 5) ภูมิศาสตร์ โดยจะกำหนดเนื้อหา ตัวชี้วัดที่ชัดเจนในแต่ละกลุ่มสาระและแต่ละชั้นปี ตั้งแต่มัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึงปีที่ 6

สำหรับการจัดการเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษามีลักษณะต่างออกไป เช่น การจัดการเรียนการสอนของ

วิทยาลัยเซนต์หลุยส์กำหนดแนวทางสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ด้านจริยธรรมแก่นักศึกษาคือ 1) กำหนดการเรียนรู้จริยธรรมในหลักสูตร โดย 1.1) กำหนดให้นักศึกษาทุกชั้นปี เรียนวิชาจริยธรรม ภาคการศึกษาละ 15 ชั่วโมง รับผิดชอบวิชาโดยคณะสงฆ์ และมาเซอร์ 1.2) การสอดแทรกในรายวิชาหลักสูตรทุกรายวิชา ด้วยการกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ (learning Objectives) ในด้านคุณธรรม จริยธรรม และด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ 2) การจัดการประสบการณ์เสริมหลักสูตร โดย 2.1) กำหนดให้นักศึกษาต้องมีชั่วโมงจิตอาสาไม่ต่ำกว่า 40 ชั่วโมง ตลอดหลักสูตร 2.2) การร่วมทำวาทะพิธีกรรมทางศาสนาคริสต์ ซึ่งในพิธีจะมีกิจกรรมคือ การร่วมขับร้องเพลง ซึ่งเนื้อหาเพลงมีทั้งเกี่ยวกับพระเจ้า เพลงประจำสถาบัน หรือเพลงวาระพิเศษ (เช่น เพลงค่าน้ำนม เพลงอิมมูน) การรับฟังบทอ่านจากนักบุญ หรือพระวาจาของพระเจ้า การรับฟังบทเทศน์จากประธานสงฆ์ในพิธี แล้วแต่ว่ามีสาขาเพื่อกิจกรรมอะไร เช่น วันขึ้นปีใหม่ วันครู วันมอบหมวก เป็นต้น การวอนขอพระพรจากพระเจ้า พิธีกรรมต่างๆ เช่น การเสกเข็ม เสกตำรา เป็นต้น และการปฏิญาณในพิธีของนักศึกษา ซึ่งเป็นการผสมผสาน อย่างเช่น เรื่องการขับร้องเพลง ช่วยให้นักศึกษาซึมซับคุณค่าพระวรสาร ตามงานวิจัยของ Damapong (2013) ที่วิจัย “วิถีแห่งรักในคริสต์ศาสนา: ผลกระทบของดนตรีเพื่อการเยียวยาสังคม” ซึ่งหากว่าภายหลังพิธีมิสซาแต่ละครั้งนักศึกษาจะเกิดความรู้สึกของการเติมเต็มไปด้วยความรักและเมตตาทั้งต่อตนเองและส่งผ่านไปยังผู้อื่น ก็จะเป็นการสะสมพลังทางบวกครั้งละเล็กละน้อย

2. การเปรียบเทียบคุณลักษณะนักศึกษาตามคุณค่าพระวรสาร วิทยาลัยเซนต์หลุยส์พบว่า ชั้นปีแตกต่างกัน คุณลักษณะนักศึกษาตามคุณค่าพระวรสาร แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งผลการวิจัยสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ แต่การเรียนรู้ในชั้นปีที่สูงขึ้นมีค่าคะแนนเฉลี่ยคุณลักษณะนักศึกษาตามคุณค่าพระวรสารลดลง สามารถอภิปรายผลได้ว่า เนื่องจาก

การจัดการเรียนการสอนก่อนหน้านี้ที่นักศึกษาจะเข้ามาเป็นนักศึกษาใหม่หรือนักศึกษาชั้นปีที่ 1 นั้น มีการจัดการเรียนการสอนในระดับมัธยมศึกษา ชั้นปีที่ 1-6 มีเป้าหมายให้นักเรียนต้องแสดงพฤติกรรมภายหลังการเรียนรู้ศาสนา ศีลธรรม และจริยธรรม ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม (Bureau of Academic and Standards of Education, Office of Basic Education Commission, 2009) ซึ่งจะสามารถหล่อหลอมให้นักศึกษาได้ฝึกตน วิเคราะห์ และปฏิบัติผ่านการจัดการเรียนการสอนนี้เป็นเวลาต่อเนื่องกัน เนื้อหาต่างๆ ที่สำคัญประมวลได้ดังนี้ การวิเคราะห์คติความเชื่อทางศาสนา อธิบายวิธีการฝึกตนในการตรัสรู้ วิเคราะห์ข้อปฏิบัติที่เป็นทางสายกลางของศาสนา วิเคราะห์การพัฒนาศรัทธาและปัญญาที่ถูกต้องในศาสนา วิเคราะห์ลักษณะของประชาธิปไตยตามหลักศาสนา การมุ่งอิสรภาพในศาสนาที่นับถือ การเมืองและสันติภาพ วิเคราะห์แนวคิดของศาสนากับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หลักธรรมสำคัญในการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขของศาสนา ชักชวน ส่งเสริม สนับสนุนให้บุคคลอื่นเห็นความสำคัญของการทำความดีต่อกัน ซึ่งเนื้อหาเกือบจะครอบคลุมคุณค่าพระวรสารทั้ง 21 ประการ อันทำให้ นักศึกษาชั้นปีที่ 1 ประเมินว่า ตนเองมีคุณลักษณะตามคุณค่าพระวรสารในระดับสูงกว่านักศึกษาที่สำเร็จการเรียนรู้ระดับมัธยมมานานกว่า เพราะคุณลักษณะเชิงจริยธรรมตามหลักการทฤษฎีมีขั้นตอนการเกิด และการคงอยู่ของลักษณะจริยธรรมของแต่ละคน ตามนักปรัชญาหลายท่านได้ให้ข้อเสนอแนะไว้ เช่น ระบุว่า จริยธรรมมีการพัฒนา 3 ชั้น 1) ระดับก่อนกฎเกณฑ์ 2) ระดับกฎเกณฑ์ (มี 2 ขั้นย่อยคือ ขั้นทำตามสิ่งที่คนอื่นเห็นว่าดี และขั้นกระทำตามหน้าที่และระเบียบทางสังคม) 3) ระดับเหนือกฎเกณฑ์หรือระดับหลักการ (มี 2 ขั้นย่อยคือ ขั้นการมีเหตุผล และการเคารพตนเอง หรือขั้นทำตามสัญญา และขั้นทำตามหลักอุดมคติสากล) คุณธรรมในขั้นนี้จะเกิดขึ้นได้ในบุคคลที่มีความเจริญทางสติปัญญาในขั้นสูง มีความรู้และประสบการณ์กว้างขวาง และเชื่อว่า พัฒนาการ

ทางจริยธรรมของบุคคลจะเป็นไปตามลำดับขั้นจากขั้นที่ 1 ไปจนถึงขั้นที่ 6 จะพัฒนาข้ามขั้นไม่ได้ หรือแครธวอล และคณะ (Krathwohl, Bloom & Masia, 1964) ลำดับการเกิดลักษณะนิสัยของบุคคลเป็น 5 ขั้นคือ 1) ขั้นรับรู้ 2) ขั้นตอบสนอง 3) ขั้นเห็นคุณค่า (การยอมรับ ค่านิยม การแสดงความนิยมตามค่านิยม และการเข้าร่วมงาน) 4) ขั้นจัดระบบ และ 5) ขั้นเกิดกิจนิสัย หรือการคงอยู่ของคุณลักษณะจริยธรรม ซึ่งสามารถประยุกต์มาอธิบายว่า นักเรียนแม้จะมีความเข้าใจในเนื้อหาของจริยธรรมตามที่ระบุในหลักสูตร แต่การเรียนรู้จริงๆ จะเกิดเป็นลักษณะนิสัยหรือไม่ ยังเป็นประเด็นที่น่าสงสัย และจำเป็นต้องมีการวิจัยต่อไป เพราะต้องเกิดจากหลายปัจจัยที่ทำให้คุณลักษณะดังกล่าวลดลงตามเวลาที่ผ่านไป

การวิเคราะห์เบื้องต้นโดยทีมวิจัยเห็นว่า การเรียนการสอนจริยธรรมของวิทยาลัยฯ ต้องไม่เน้นที่ให้รู้เนื้อหา เพราะนักศึกษาได้เรียนรู้อย่างต่อเนื่องจากระดับมัธยม แต่ต้องเน้นการนำไปประยุกต์ใช้ และซึมซับเข้าไปในจิตวิญญาณ เช่น บลูม (Bloom, 1956) เสนอแนวทางการจัดการเรียนรู้ โดยเสนอกรณีตัวอย่างที่เป็นประเด็นปัญหาขัดแย้งเกี่ยวกับค่านิยม ใช้คำถามที่ท้าทายความคิดเกี่ยวกับค่านิยม จัดสถานการณ์ให้ผู้เรียนมีโอกาสตอบสนองต่อค่านิยมนั้นในลักษณะใดลักษณะหนึ่ง เช่น ให้พูดแสดงความคิดเห็นต่อค่านิยมนั้น ให้ลองทำตามค่านิยมนั้น ให้สัมภาษณ์หรือพูดคุยกับผู้ที่มีค่านิยมนั้น เป็นต้น รูปแบบการเรียนการสอนโดยการซักค้าน (Jurisprudential Model) (Joyce, Weil & Showers, 1996: 106-128) รูปแบบการเรียนการสอนโดยใช้บทบาทสมมติ (Role Playing Model) (Shafteel & Shafteel, 1967: 67-71) หรือ Runglawan (2007) ทำการศึกษาความต้องการด้านคุณธรรมจริยธรรมสำหรับหลักสูตรด้านคอมพิวเตอร์ในระดับอุดมศึกษาพบว่า วิธีที่ผู้สอนใช้ 3 อันดับแรก ได้แก่ 1) การหยิบยกประเด็นข่าวสาร หนังสือพิมพ์ โทรทัศน์ มาวิเคราะห์ให้นักศึกษาได้รับทราบ 2) ใช้กรณีศึกษา โดยช่วยกันวิเคราะห์ และ 3) การยกตัวอย่างรุ่นพี่ หรือฝึกอบรมภาวนาเชิงพุทธตามแนวทางของดิช นัท ฮันท์

ต่อการปรับตัวทางอารมณ์และการมองในแง่ดี (Charoensri, 2011) และมีความสอดคล้องกับข้อเสนอของนักศึกษาในการจัดการเรียนการสอนจริยศึกษาว่าไม่ใช่การนั่งฟังบรรยาย แต่ต้องการมีกิจกรรมที่ดึงดูด ให้สนทนาพูดคุยกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในสังคม เป็นต้น

3. เนื่องจากคุณค่าพระวรสารมีถึง 21 ประการ แต่เมื่อวิเคราะห์ตามวรรณกรรมที่ได้พบพบว่า น่าจะสามารถแบ่งได้เป็น 4 กลุ่ม เพื่อให้เกิดภาพที่ง่ายขึ้นในการเข้าถึงคุณค่าพระวรสารคือ 1) กลุ่มธรรมพื้นฐานสู่ธรรมอื่นๆ ประกอบด้วยความเชื่อ ความจริง การไตร่ตรอง ภาวนา อิสราภาพ และเมโนธรรม 2) กลุ่มเพื่อความปรองดองของชุมชนหรือสังคม ในกลุ่มนี้มี “สันติ / การคืนดี” เป็นแกนกลาง โดยมีข้อธรรมอื่นๆ อีก 4 ตัวคือ การให้อภัย การปกป้องคุ้มครองสิ่งสร้าง ความเคารพ ความยุติธรรม และความเป็นหนึ่งเดียว ธรรมเพื่อการมีสัมพันธภาพระหว่างบุคคล ประกอบด้วยความยินดี ความสุภาพ ถ่อมตน ความซื่อตรง (Phra Thep Khunaporn, 2009) การประกอบกิจการงานคือ ความเรียบง่าย การงาน การรับใช้ และความหวัง โดยธรรมะที่ช่วยสนับสนุนคือ “พละ” หรือธรรมอันเป็น “กำลัง” 4 ประการคือ ปัญญา ความเพียร การงานอันไม่มีโทษ และการสงเคราะห์ หรือการเกื้อกูลด้วยปัจจัย 4 เพื่อให้การงานสำเร็จจุลวง

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

1. วางแผนการจัดการเรียนการสอนจริยธรรมในลักษณะต่อยอดและเชิงบูรณาการ ด้วยวิธีการที่เน้นการนำความรู้ไปสู่การปฏิบัติ เพื่อให้นักศึกษาซึมซับและสร้างลักษณะนิสัย

2. การจัดลำดับความสำคัญของคุณค่าพระวรสารบูรณาการกับการจัดการเรียนการสอนโดยเน้นให้คุณลักษณะด้านการไตร่ตรองภาวนาเป็นหลัก และพัฒนาคุณลักษณะนี้ เพราะจริยธรรมที่จะนำไปสู่การเกิดปัญญาที่จะเข้าใจจริยธรรมข้ออื่นคือ การไตร่ตรองภาวนา เพื่อทำให้เกิดปัญญาตามมา ที่สำคัญผลการวิจัยพบว่า

คุณลักษณะนักศึกษาตามคุณค่าพระวรสารที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ การไตร่ตรองภาวนา

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรใช้เทคนิคการวิจัยมาปรับปรุงเครื่องมือของการประเมินคุณลักษณะตามคุณค่าพระวรสาร 21 ประการ เช่น การวิเคราะห์องค์ประกอบ ในการพิจารณาข้อความที่มีความกำกวมกันในคุณลักษณะตามคุณค่าพระวรสาร ซึ่งจะทำให้การอธิบายคุณลักษณะที่ต้องการมีความเที่ยงตรงมากขึ้น

2. ควรมีการเสวนาร่วมประเด็นคุณลักษณะตามคุณค่าพระวรสารระหว่างศาสนาทั้งศาสนาคริสต์ พุทธ อิสลาม เช่น การเกิดความรู้สึกหรือการไตร่ตรองภาวนา

อาจเป็นการเสวนาร่วม ทั้งนี้ได้ต้องการเปรียบเทียบเชิงคุณค่า แต่ต้องการวิเคราะห์การจัดประสบการณ์ในบริบทของการนับถือศาสนาที่แตกต่างกันระหว่างนักศึกษา แต่ต้องการให้เกิดผลลัพธ์คุณลักษณะเดียวกัน เพื่อให้นักศึกษาเข้าถึงแก่นแนวคิดในแต่ละคุณลักษณะตามพื้นฐานของแต่ละศาสนา ตัวอย่างความเชื่อตรงในคริสต์ศาสนา ที่ในศาสนาพุทธใช้คำว่า สัจจะ เพื่อให้ครอบคลุมการดำเนินชีวิต 6 ประการคือ ต่อบุคคล ต่อเวลา ต่อวาจา ต่อหน้าที่ ต่อความดี และต่อตนเอง หรือความรักในแบบสากล (Universal love) เป็นต้น (Phra Thep Khunaporn, 2010) จะช่วยให้นักศึกษาเข้าถึงคุณค่าพระวรสารได้ง่ายขึ้นโดยไม่มีข้อจำกัดว่าไม่ใช่คริสตชน

References

- Amornrat, K. (2012). *The study of the concept of mercy in Buddhism with Islam in Islam: the problem of sabotage against the principles of Islam*. Bangkok: Press of Thammasat University. [in Thai]
- Bloom, B. S. (1956). *Taxonomy of Educational Objectives, Handbook: The Cognitive Domain*. New York: Longman.
- Boobprakong, M. (2011). *The development of an IDRA instruction model moral for young childhood*. Doctor of Philosophy, Srinakharinwirot University. [in Thai]
- Bureau of Academic and Standards of Education, Office of Basic Education Commission. (2009). *The subject of social studies, religion and culture*. Retrieved February 1, 2018, from www.bwc.ac.th/vichakarn/doc/vi8/so.doc [in Thai]
- Charoensri, A. (2011). *Effects of Thich Nhat Hanh's Buddhist meditation retreat based on emotional adjustment and optimism*. Master of Science, Chiang Mai University. [in Thai]
- Chutikan, R. (2013). *Teenage Retirement Study: A case study of counseling for the development of remission for adolescent and adolescent pregnant women*. Doctor of Philosophy, Srinakharinwirot University. [in Thai]
- Damapong, M. (2013). *The Way of Love in Christianity: The Impact of Music for Social Remedies*. Master of Arts, Chulalongkorn University. [in Thai]
- John Paul II, Pope. (2002). *No peace without justice and there will be no justice without forgiveness*. Retrieved January 11, 2018, from <http://www.jpthai.org/content/view/77/48/> [in Thai]
- _____. (2009). *Respect human rights Is a true peace trick*. Retrieved January 11, 2018, from <http://www.jpthai.org/content/view/77/48/> [in Thai]

- _____. (2010). *If you want peace Protect the creation*. Retrieved February 1, 2018, from <http://www.jpthai.org/content/view/77/48/> [in Thai]
- Joyce, B., Weil, M. & Showers, B. (1996). *Models of Teaching*. Boston: Allyn & Bacon.
- Kalhasopha, W. (2010). *The study of the concept of mercy in Buddhism with Islam in Islam*. Retrieved February 1, 2018, from <http://tar.thailis.or.th/handle/123456789/153>
- Khattithamkul, N. (2010). *Study of love in Buddhism*. Master of Science, Mahachulalongkornrajavidyalaya University. [in Thai]
- Krathwohl, D. R., Bloom, B. S. & Masia, B. B. (1964). *Taxonomy of educational objectives: The classification of educational goals*. New York: David McKay Company.
- Noppakao, J. (2010). *Development of the self-esteem assessment model for undergraduate students, Srinakharinwirot University*. Master of Education, Srinakharinwirot University. [in Thai]
- Phra Thep Khunaporn. (2009). *Power of justice*. Retrieved December 11, 2017, from http://www1.onab.go.th/index.php?option=com_content&view=article&id=8139:2009-12-05-08-55-42&catid=161:2014-05-02-07-48-06&Itemid=418 [in Thai]
- Phra Thep Khunaporn (2010). *Sincerely*. Retrieved December 11, 2017, from http://www1.onab.go.th/index.php?option=com_content&view=article&id=8113:2010-01-30-16-06-47&catid=161:2014-05-02-07-48-06&Itemid=418 [in Thai]
- Puenfoong, J. (2013). *A study of forgiveness of adolescent students in Bangkok according to the concept of Enrite*. Master of Education, Srinakharinwirot University. [in Thai]
- Runglawan, P. (2007). *A Study of Ethical Requirement for Computer Curriculum in Higher Education*. Master of Education (Computer Technology), King Mongkut's University of Technology North Bangkok. [in Thai]
- Saint Louis College. (2017). *Philosophical Identity St Louis College*. Retrieved October 21, 2016, from <http://www.slc.ac.th/home/identity.php> [in Thai]
- Shaftel, F. R. & Shaftel, G. A. (1967). *Role playing for social values*. Englewood Cliffs, NJ: Prentice Hall.
- Sirimanont, P. (2008). *Faith in Buddhism and Relations with the Elderly in the Royal Bangkok Sports Club*. Master of Education, Srinakharinwirot University. [in Thai]
- Thongpaiyaphum, C. (Pastor). (2014). *The Holy Year of Mercy*. Retrieved December 11, 2017, from <http://www.ratchaburidio.or.th/main/114-jubilee-of-mercy/1129-jubilee-of-mercy> [in Thai]
- Thongpaiyaphum, C. (Pastor). (2016). *The value of the Gospel in the New Testament*. Retrieved August 14, 2017, from http://gospelvalueseducation.blogspot.com/2016/04/blog-post_15.html [in Thai]

Name and Surname: Suwannee Laoopugsin

Highest Education: Ph.D. Major in Educational Testing and evaluation, Srinakharinwirot University

University or Agency: Saint Louis College

Field of Expertise: Community Health Nursing

Address: Saint Louis College

Name and Surname: Mayura Noppornpanth

Highest Education: Doctor of Philosophy (Education Administration and Leadership), Saint John's University

University or Agency: Saint Louis College

Field of Expertise: Fundamental of Nursing

Address: 1022/80 Prachautid Rd., Bangmod, Tongkue, Bangkok 10140

Name and Surname: Athcha Chuenboon

Highest Education: Ph.D. Major in Research and Statistics in Cognitive Science, Burapha University

University or Agency: Saint Louis College

Field of Expertise: Research and Statistics, Educational Measurement

Address: Saint Louis College